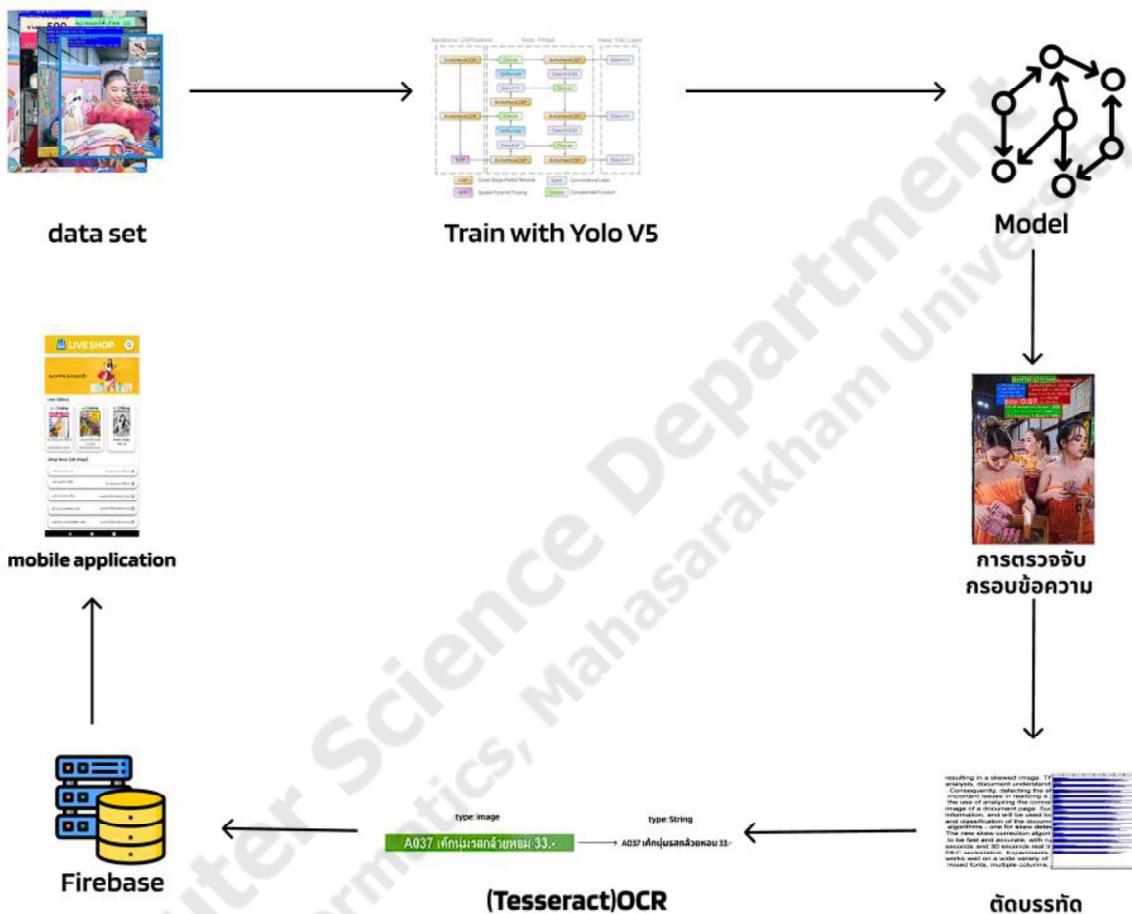

บทที่ 3

ขั้นตอนการดำเนินงาน

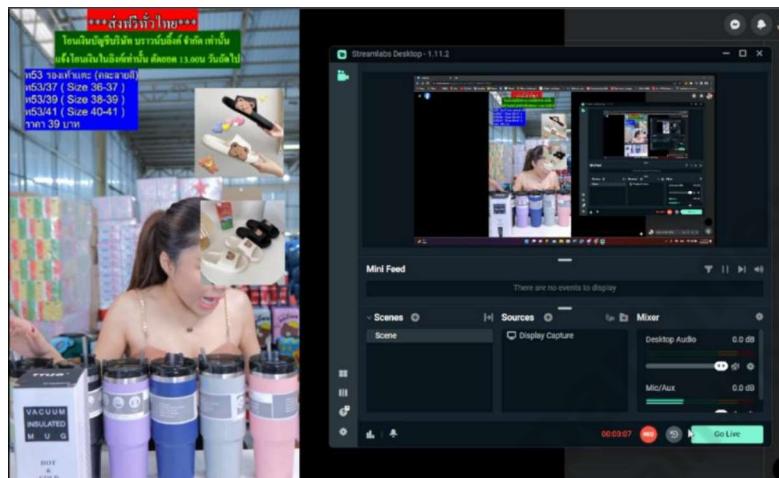
ภาพประกอบที่ 3.1 ขั้นตอนการดำเนินงานของระบบ

สำหรับในบทนี้จะกล่าวถึงขั้นตอนในการดำเนินงานของโครงการบันทึกภูมิพื้นที่ซึ่งทำให้ทราบถึงการวิเคราะห์และการออกแบบแอปพลิเคชันโดยละเอียดว่ามีแนวทางในการดำเนินงานหรือมีขั้นตอนในการทำงานของแอปพลิเคชันอย่างไรบ้างโดยขั้นตอนในการดำเนินงานมีรายละเอียดดังนี้ การรวบรวมข้อมูล การ tren โมเดล ด้วย YoloV5 การตัดบรรทัดข้อความ การแปลงรูปภาพเป็นตัวอักษร การเก็บข้อมูลลงในฐานข้อมูล และการนำข้อมูลไปแสดงผลใน mobile application

3.1 เก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บข้อมูลโดยการบันทึกคลิปวิดีโอโดยใช้ Streamlabs Desktop ในการบันทึกคลิปวิดีโอแล้วนำวิดีโอมาเปิดและบันทึกเป็นภาพนิ่ง ทำการบันทึกวิดีโอด้วยจำนวน 3 ร้านค้าได้แก่ 1.ร้าน FIRST SHOP V2 2.ร้านKANYA SHOP ขายถุงทุกอย่าง 3.ร้านมหัศจรรย์"วันของ Aunum เนื่องในการเก็บ

โดยมีการเก็บวิดีโอเป็น 1 ร้านจะมี 3 วิดีโอลีฟ์สด 1 วิดีโอจะแบ่งเป็น 6 คลิปวิดีโอ 1 คลิปวิดีโอ จะแบ่งเป็น คลิปละ 3 นาที

ภาพประกอบที่ 3.2 Streamlabs Desktop

ตารางที่ 3.1 ตารางจำนวนและเวลาเฉลี่ยของวิดีโอในแต่ละร้านค้า

ชื่อร้านค้า	เวลาเฉลี่ยของวิดีโอ	จำนวน
ร้าน FIRST SHOP V2	3 นาที	18 วิดีโอ
ร้าน KANYA SHOP ขายถุงทุกอย่าง	3 นาที	18 วิดีโอ
ร้านมหาศจรรย์ "วันของAbumM"	3 นาที	18 วิดีโอ

3.2 การเตรียมข้อมูล

3.2.1 การเตรียมข้อมูลในการ training

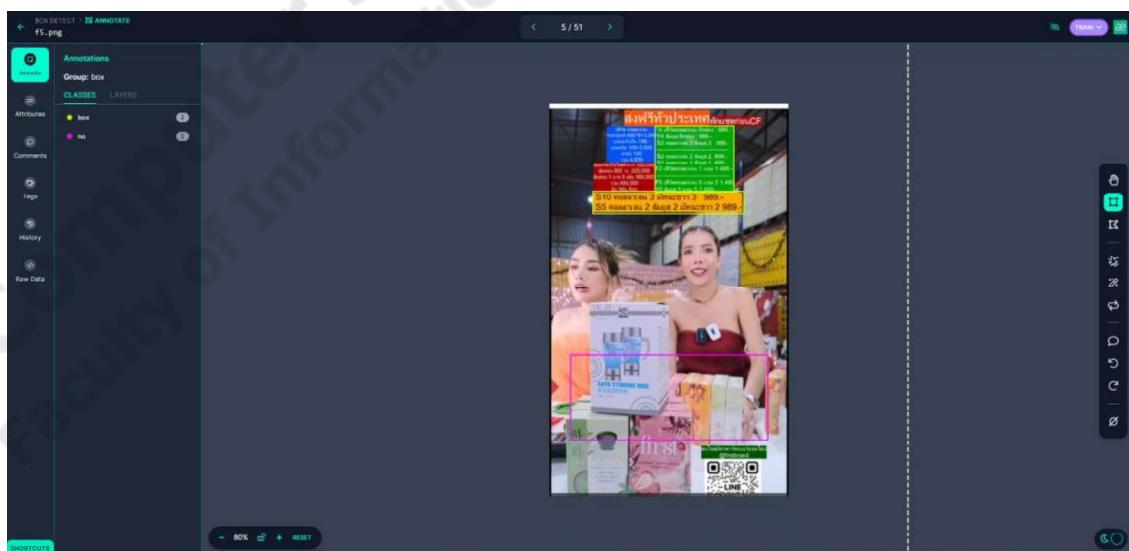
เตรียมข้อมูลในการ training โดยบันทึกรูปภาพจาก Video ไลฟ์สดที่เก็บมาได้โดยจะทำการบันทึกเฉพาะช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงของข้อความบนหน้าจอไลฟ์สดดัง โดยจะได้จาก ร้าน FIRST SHOP V2 จำนวน 33 ภาพ จาก ร้าน KANYA SHOP ขายถุงทุกอย่าง จำนวน 28 ภาพ จาก ร้านมหาศจรรย์ "วันของAbumM" จำนวน 33 ภาพ รวมกันทั้งหมด 92 รูปภาพ

ภาพประกอบที่ 3.3 ตัวอย่างรูปภาพที่ทำการเก็บ

3.2.1 การวัดภาพผลเฉลย

ทำการวัดภาพผลเฉลยรูปภาพผ่าน Roboflow framework สำหรับใช้จัดเก็บ เตรียมชุดข้อมูล และสร้างแบบจำลองต่างๆ ที่สามารถใช้งานผ่าน web browser โดยจะทำการวัดภาพผลเฉลยในรูปภาพที่เตรียมมาทั้งหมด โดยจะจัดหมวดหมู่ในที่ที่สันใจเป็น “box” และในพื้นที่ที่ไม่สันใจเป็น “no”

ภาพประกอบที่ 3.4 การวัดภาพผลเฉลยรูปภาพใน Roboflow

ภาพประกอบที่ 3.5 ผลลัพธ์การวัดภาพผลเฉลยรูปภาพใน Roboflow

C415 กางเกงขาสั้นชายรัด(คละสี) 79.-
เสื้อ1 เสื้อคลุมแบบไม่ไกร 69.-
A037 เสื้อกันหนาวสก็อตยาว Thom 33.-
E589 สาหร่ายไหมประเสริฐปีศา 25.-

ช1 บัฟเฟ่ต์ชุด แพ็ค 9.-
 ช2 บุกหน้า Maklato น้ำยาบูรน้ำ/จอก 60.
 ช3 ชุดสัมภาระ ยูนิตาเรียส 60.-
 ช4 ชินไฮแอร์ ยูนิตชุด 500 กัม 100.-
 ก19 กระเบื้องดินเผาหัวหินปูนกาก 80
 ก20 กระเบื้องดินเผาหัวหินแบบ 80

ห53 รองเท้าแตะ (คละสี)
 ห53/37 (Size 36-37)
 ห53/39 (Size 38-39)
 ห53/41 (Size 40-41)
 ราคา 39 บาท
 ห083 แก้วเบเก็ตเก็บความเย็น (คละสี) ราคา 100 บาท

ภาพประกอบที่ 3.6 ภาพผลเฉลยที่ถูกต้องจากทั้ง 3 ร้านค้า

ตารางที่ 3.2 จำนวนของข้อมูลในแต่ละส่วน

Training Set	Validation Set	Testing Set
62	17	13

เมื่อทำการวัดภาพผลเฉลยรูปภาพทั้งหมดจะทำการแบ่งส่วนของข้อมูลออกเป็นดังนี้โดยจำนวนของ Training Set จะแบ่งเป็น 62 รูปภาพ Validation Set 17 รูปภาพและ Testing Set มีจำนวน 13 รูปภาพ โดยจำนวนของ Training Set จะมีจำนวนที่มากกว่าเนื่องจาก ผลเฉลยที่สนใจมีรูปแบบที่คล้ายกัน

3.2.1 การทำ Data Augmentation

ในส่วนนี้จะนำข้อมูลไปทำการ Generate รูปภาพเพิ่มเพื่อเพิ่มจำนวนของข้อมูลที่จะนำไป train โดยจะทำการ หมุนภาพ 90 องศา, ทำให้เป็นภาพสีเทา, เพิ่มแสงสีแดง, เพิ่มสีสิงห์รบกวนในรูปภาพ และปรับขนาดของรูปภาพเป็น 416 x 416 pixel ทุกรูปภาพ

ภาพประกอบที่ 3.7 การเพิ่มจำนวนรูปภาพใน Traing Set

จะทำการ Generate ทั้งหมด 3 ครั้ง โดยจะได้รูปภาพจากการ Generate ทั้งหมด 186 ภาพจะมีรูปภาพที่ใช้ในการ train ทั้งหมด 558

ตารางที่ 3.3 จำนวนของข้อมูลก่อนและหลังทำการ Generate

	Training Set	Validation Set	Testing Set
ก่อน Generate	62	17	13
หลัง Generate	186	17	13
หลัง Generate 3 ครั้ง	558	17	13

ภาพประกอบที่ 3.8 ตัวอย่างรูปภาพที่ Generate ออกมานา

0	0.6838942307692307	0.12259615384615384	0.4951923076923077	0.07211538461538461
1	0.28846153846153844	0.8161057692307693	0.5	0.1875

ภาพประกอบที่ 3.9 ผลเฉลยของรูปภาพที่ Generate ออกมานะ

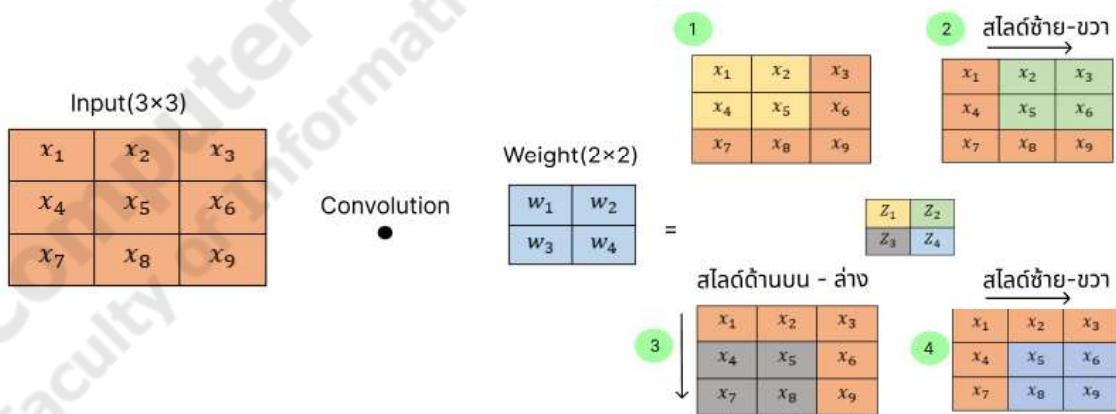
โดยในสิ่งที่ผลเฉลยอธิบายจะมีดังนี้ 1. คลาสของสิ่งที่สนใจในรูป 2. ตำแหน่งเริ่มต้นของกรอบสิ่งที่ detect เจอ 3. ตำแหน่งสิ้นสุดของกรอบสิ่งที่ detect เจอ โดยจะนำตำแหน่งที่ได้มาหาร กับค่า ความกว้างและความสูงของรูปภาพ คือ $416*416$ จึงได้ค่าอุกมาเป็นทศนิยมเพื่อจะได้นำไปปรับใช้กับหน้าจอได้หลายขนาด

3.3 การสร้างโมเดลโดยใช้ yoloV5

ในส่วนนี้จะเป็นการอธิบายถึงโครงสร้างของ yoloV5 และการเห็นข้อมูลโดยจะมีขั้นตอนการทำงานแบบเป็นส่วนหลักๆ ดังนี้ ในส่วนที่ 1 จะเป็นสำหรับการคัดกรองภาพเพื่อดึงลักษณะเด่นของรูปภาพออกมายโดยจะมีขั้นตอนการทำงานดังนี้

3.3.1 Convolution Layer

การทำ Convolution Layer เพื่อสกัดเอาส่วนต่างๆ ของภาพออกมาย เช่น เส้นขอบของวัตถุต่างๆ เพื่อให้มันสามารถเรียนรู้ลักษณะของภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพและแม่นยำโดย ขั้นตอนจะมีรูปภาพที่รับเข้ามาเป็น Matrix input ขนาด 3×3 เป็นรูปภาพของเราและมี Filter ขนาด 2×2

ภาพประกอบที่ 3.10 ขั้นตอนการทำ Convolution

ขั้นตอนการคำนวณคือ หากรวมของการคูณระหว่าง Input กับ weight โดยใช้ weight ชุดเดิมแล้ว สแกนไปทั้ง Input จากซ้ายไปขวา และบันลงลง (1)-(4) ผลลัพธ์ (Z) ที่ได้คือ

$$z1 = (w1 * x1) + (w2 * x2) + (w3 * x4) + (w4 * x5)$$

$$\begin{aligned} z2 &= (w1 * x2) + (w2 * x3) + (w3 * x5) + (w4 * x6) \\ z3 &= (w1 * x4) + (w2 * x5) + (w3 * x7) + (w4 * x8) \\ z4 &= (w1 * x5) + (w2 * x6) + (w3 * x8) + (w4 * x9) \end{aligned}$$

ตัวอย่างการทำงานของ Convolution ของ input ขนาด 5×5 กับ Filter ขนาด 3×3

ตัวอย่าง input 5×5

$$\begin{array}{ccccc}
 16 & 120 & 157 & 60 & 34 \\
 163 & 156 & 143 & 94 & 88 \\
 49 & 74 & 32 & 128 & 187 \\
 22 & 31 & 160 & 11 & 11 \\
 175 & 109 & 121 & 36 & 191
 \end{array}
 \times
 \begin{array}{ccc}
 1 & 0 & -1 \\
 1 & 0 & -1 \\
 1 & 0 & -1
 \end{array}
 =
 \begin{array}{ccc}
 -158 & 72 & -36 \\
 66 & -28 & -11 \\
 295 & 144 & -101
 \end{array}$$

ตัวอย่าง input 5×5

ภาพประกอบที่ 3.11 ตัวอย่างการคำนวณของ Convolution

$$\begin{aligned}
 z1 &= (16 * 1) + (120 * 0) + (157 * (-1)) + (163 * 1) + (156 * 0) + \\
 &\quad (143 * (-1)) + (49 * 1) + (74 * 0) + (32 * (-1)) \\
 &= -158
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 z2 &= (120 * 1) + (157 * 0) + (60 * (-1)) + (156 * 1) + (143 * 0) + \\
 &\quad (94 * (-1)) + (74 * 1) + (32 * 0) + (128 * (-1)) \\
 &= 72
 \end{aligned}$$

3.3.1 Rectified Linear Unit (ReLU)

Rectified Linear Unit (ReLU) เป็นฟังก์ชัน Activation Function ที่นิยมใช้ใน Deep Learning เพื่อปรับค่าผลลัพธ์ให้เป็นค่าบวก โดยถ้า x มีค่าเป็นลบจะแทนค่า x ตัวนั้นกลับเป็น 0 โดยหาได้จากการต่อไปนี้

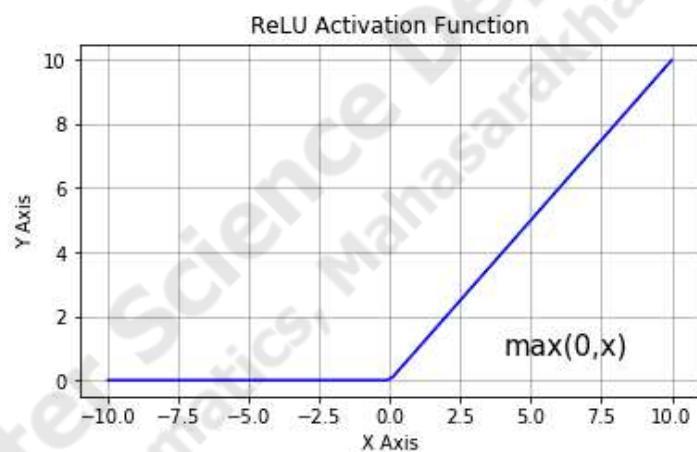
$$f(x) = \max(0, x)$$

ตัวอย่างการคำนวณ ReLU

$$\begin{aligned}x &= 2: f(2) = \max(0, 2) = 2 \\x &= -1: f(-1) = \max(0, -1) = 0 \\x &= 5: f(5) = \max(0, 5) = 5 \\x &= -3: f(-3) = \max(0, -3) = 0\end{aligned}$$

2	-1
5	-3
2	0
5	0

ภาพประกอบที่ 3.12 การคำนวณ ReLU

ภาพประกอบที่ 3.13 กราฟของ ReLU

3.3.2 ReLU leaky

ฟังก์ชัน ReLU นั้นมีจุดขาดที่เรียกว่า ReLU leaky โดยจุดขาดนี้เกิดจากเมื่อค่านิพจน์ที่ผ่านมาไม่ค่าติดลบมาก ๆ จะทำให้ gradient หายไปและไม่สามารถรับค่าได้ จึงมีการพัฒนา ReLU leaky เพื่อแก้ไขปัญหานี้ ReLU leaky จะไม่ให้ค่าลบทเป็น 0 แต่จะแทนที่ด้วยค่าที่เล็กๆ โดยที่ค่านี้จะกำหนดได้ โดยทั่วไปจะใช้ค่าเดียวกับ alpha ซึ่งเป็นค่าเล็กๆ อยู่ในช่วง 0 ถึง 1 ซึ่งช่วยให้ gradient ยังคงมีค่าได้ และช่วยให้โมเดลมีความสามารถในการเรียนรู้ได้ดีขึ้นโดยมีสมการดังต่อไปนี้

$$f(x) = \max(\alpha * x, x)$$

ตัวอย่างการคำนวณ ReLU leaky

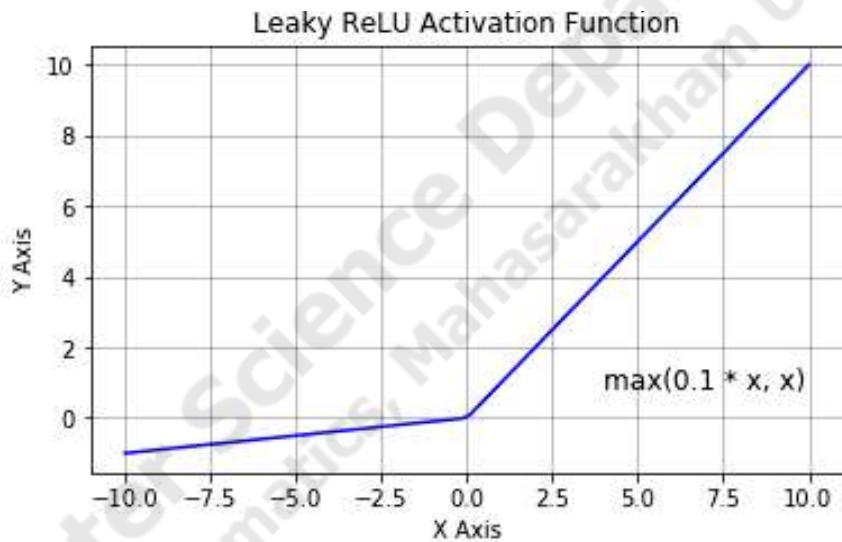
โดยกำหนดให้ $\alpha = 0.1$

$$\begin{aligned}
 x = 2: f(2) &= \max(0.1 * 2, 2) = 2 \\
 x = -1: f(-1) &= \max(0.1 * -1, -1) = -0.1 \\
 x = 5: f(5) &= \max(0.1 * 5, 5) = 5 \\
 x = -3: f(-3) &= \max(0.1 * -3, -3) = -0.3
 \end{aligned}$$

2	-1
5	-3

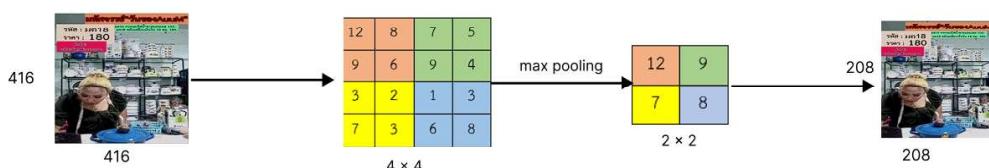
2	-0.1
5	-0.3

ภาพประกอบที่ 3.14 การคำนวณ ReLU Leaky

ภาพประกอบที่ 3.15 กราฟของ ReLU Leaky

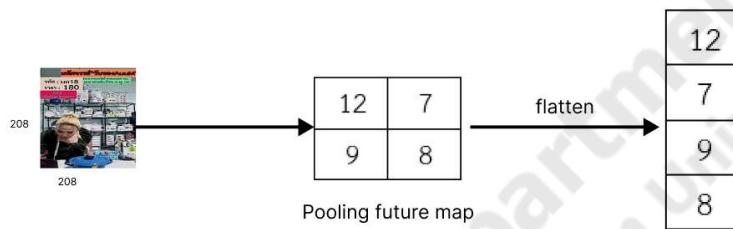
หลังจากทำการ ReLU เพื่อทำให้ค่าเป็นบวกแล้วจะทำการ Pooling layer เพื่อทำการการสกัดหรือลดขนาดของข้อมูล เพื่อเอาส่วนที่สำคัญที่สุดของข้อมูลโดยทั่วไปมักจะเลือกใช้ max pooling หรือ average pooling

ภาพประกอบที่ 3.16 Pooling layer

3.3.1 Pooling layer

การทำ Pooling layer คือการสกัดหลือลดขนาดของข้อมูล future map ที่ได้จากการทำ Convolution เพื่อเอาส่วนที่สำคัญที่สุดของข้อมูล และเพิ่มประสิทธิภาพการประมวลผลให้รวดเร็ว ยิ่งขึ้น โดย Max Pooling layer คือการสกัดเอาเฉพาะค่าสูงสุดของ Matrix เก็บไว้ใน Output เช่นจากภาพ Max Pooling layer ที่มีขนาด 2×2

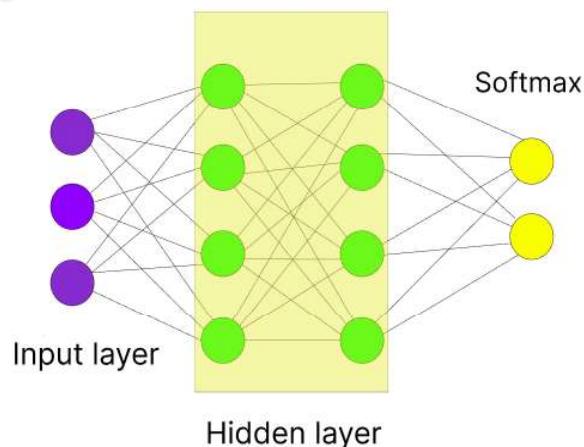

ภาพประกอบที่ 3.17 การทำ Flatten

3.3.2 Flatten

จะทำการแปลงข้อมูลจากชั้น Pooling layer ที่ได้มา ให้กลายเป็น vector โดยที่ข้อมูลทุกตัวจะถูกวางต่อกันเป็นแนวเดียวกัน โดยที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงค่าข้อมูล เช่น ถ้ามี matrix ขนาด 2×2 แล้วทำการ flatten จะได้ vector ขนาด 4 ($2 \times 2 = 4$) โดยที่ข้อมูลจะเรียงตามลำดับของแนวและคอลัมน์ของเมทริกซ์เดิม ก่อนจะนำไปทำในชั้ntonของ Fully Connected Layer

Fully-Connected Layer

ภาพประกอบที่ 3.18 Fully Connected Layer

3.3.1 Fully Connected Layer

Fully Connected Layer คือ การรวมผลลัพธ์ของตัวแปร input จาก Layer ก่อนหน้าทั้งหมด และคุณด้วยน้ำหนัก (weight) ของแต่ละโนนด (neuron) ใน Fully-Connected Layer นี้ โดยที่แต่ละโนนดจะมี weight และ bias ของตัวเองที่แตกต่างกันไป การคูณนี้จะทำให้ได้ผลลัพธ์เป็นเวกเตอร์หรือเมทริกซ์ขนาดเล็กกว่า input และเมทริกซ์นี้จะถูกส่งต่อไปยัง Layer ถัดไป

3.3.2 Softmax

Softmax คือฟังก์ชันทางคณิตศาสตร์ที่มักถูกใช้ในการแปลงค่าของหลายอินพุท (input) เป็นค่าความน่าจะเป็น (probability) โดยที่ผลรวมของค่าความน่าจะเป็นทั้งหมดเท่ากับ 1 นี่มักถูกใช้ในการคลาสสิฟิเคชัน (classification) และมาสเตอร์ไลบรารีของประสานสมัพน์ (Neural Networks) เมื่อต้องการคำนวณความน่าจะเป็นของแต่ละคลาสต่อจากค่าผลลัพธ์หลาย ๆ คลาส

ฟังก์ชัน Softmax คำนวณผลรวมของค่าเอ็นทรี (input) และหลังจากนั้นแปลงแต่ละค่าให้อยู่ในช่วงระหว่าง 0 ถึง 1 โดยใช้สูตรดังนี้

$$\sigma(z_i) = \frac{e^{z_i}}{\sum_{j=1}^N e^{z_j}}$$

โดยที่

$\sigma(z_j)$ คือผลลัพธ์ที่ได้จากการคำนวณ softmax ของ

e คือค่าของเลขอิสระ (constant) ซึ่งเป็นค่าประมาณ 2.71828

z_i คือค่า input หรือ z_i ที่เราต้องการคำนวณ softmax สำหรับมัน

N คือจำนวนข้อมูล input ทั้งหมด

ตัวอย่างการคำนวณของ softmax

ขั้นตอนที่ 1 ยกตัวอย่างค่า $z_i = (4.59, 1.00)$

ขั้นตอนที่ 2 ทำการแทนค่า z_i ลงในสมการ

$$\sigma(4.59, 1.00) = \left(\frac{e^{4.59}}{e^{4.59} + e^{1.0}}, \frac{e^{1.0}}{e^{4.59} + e^{1.0}} \right)$$

ขั้นตอนที่ 3 ทำการแทนค่า e ลงในสมการ

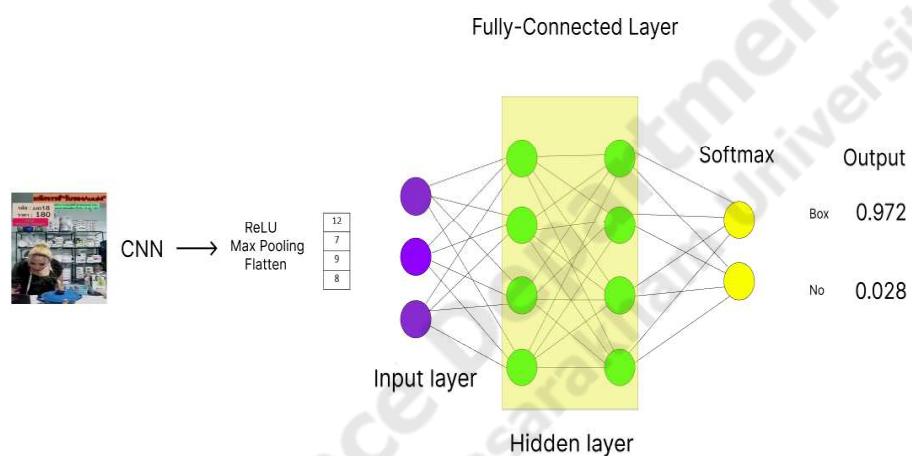
$$\sigma(4.59, 1.00) = \left(\frac{2.71828^{4.59}}{2.71828^{4.59} + 2.71828^{1.0}}, \frac{2.71828^{1.0}}{2.71828^{4.59} + 2.71828^{1.0}} \right)$$

ขั้นตอนที่ 4 ทำการคำนวณเพื่อหาผลลัพธ์

$$\sigma(4.59,1.00) = \left(\frac{98.7}{98.7 + 2.72}, \frac{2.72}{98.7 + 2.72} \right)$$

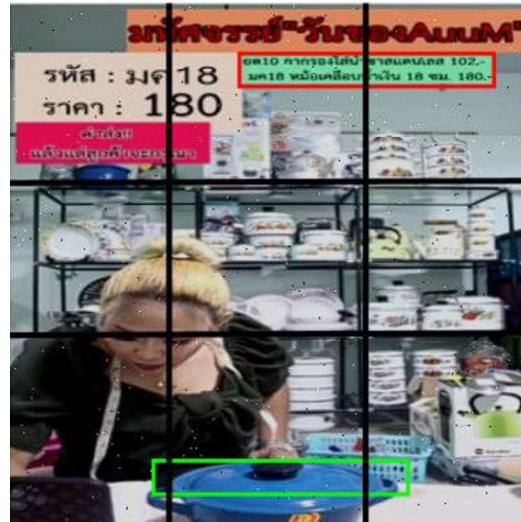
$$\sigma(4.59,1.00) \approx (0.972, 0.028)$$

ตั้งนั้นค่า softmax เมื่อ $z_i=(4.59,1.00)$ คือ $(0.972, 0.028)$ โดยประมาณ แบ่งออกเป็นค่าแรกเป็นประมาณ 0.972 และค่าที่สองเป็นประมาณ 0.028

ภาพประกอบที่ 3.19 ตัวอย่างการคำนวณหาค่า softmax

ส่วนที่ 2 เป็นส่วนที่ทำหน้าที่ Detect Object โดยใช้การสร้าง bounding box โดยการคำนวณพิกัดของ object ที่ Convolution Layer เพื่อคำนวณความน่าจะเป็นของแต่ละ Object Class และ bounding box coordinates

ภาพประกอบที่ 3.20 รูปภาพ input ที่ใส่ grid

การกำหนดข้อมูลเท่านั้นจะมีขั้นตอนดังต่อไปนี้ เราจะต้องส่งข้อมูลที่ว่าด้วยภาพผลเฉลยแล้วไปยังโมเดลเพื่อฝึกฝน และจะแบ่งภาพออกเป็นตารางขนาด 3×3 และมีทั้งหมด 2 คลาสที่ต้องการให้วัตถุกจัดประเภท ซึ่งใน 2 คลาสมี คลาส 'box' ที่เป็นจุดที่เป็นกรอบของข้อความและคลาส 'bg' เป็นจุดที่ไม่สนใจ ดังนั้นสำหรับแต่ละเซลล์ใน grid จะมี ค่าผลเฉลย y เจ็ดค่า ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3.4 ค่า parameter ใน ค่าผลเฉลย y ทั้ง 7

y	pc
	bx
	by
	bh
	bw
	c1
	c2

pc คือ ค่าที่กำหนดว่าวัตถุมีอยู่ในตารางหรือไม่

bx คือ ค่าที่ระบุตำแหน่งในแกน x ของ Bounding Box ของวัตถุเมื่อมีวัตถุภายในภาพ

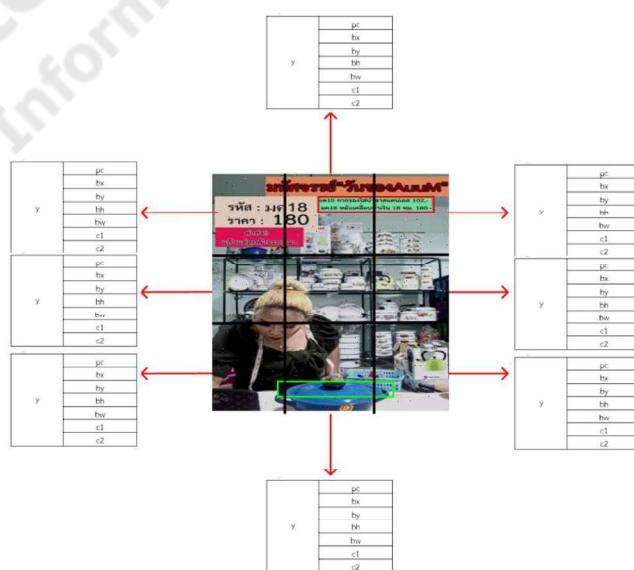
by คือ ค่าที่ระบุตำแหน่งในแกน y ของ Bounding Box ของวัตถุเมื่อมีวัตถุภายในภาพ

bh คือ ค่าที่ระบุตำแหน่งความสูงของ Bounding Box ของวัตถุเมื่อมีวัตถุภายในภาพ

bw คือ ค่าที่ระบุตำแหน่งความกว้างของ Bounding Box ของวัตถุเมื่อมีวัตถุภายในภาพ

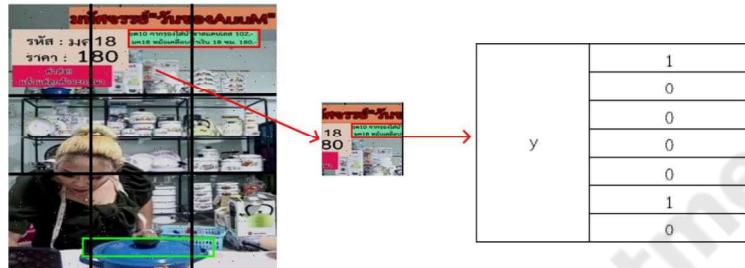
c1 คือ คลาสของวัตถุที่เจอนอกจากคลาสนี้จะมีชื่อว่า 'box' ถ้าเจอวัตถุจะตั้งกล่าวค่าจะเป็น 1 ถ้าไม่ใช่จะเป็น 0

c2 คือ คลาสของวัตถุที่เจอนอกจากคลาสนี้จะมีชื่อว่า 'bg' ถ้าเจอวัตถุจะตั้งกล่าวค่าจะเป็น 1 ถ้าไม่ใช่จะเป็น 0

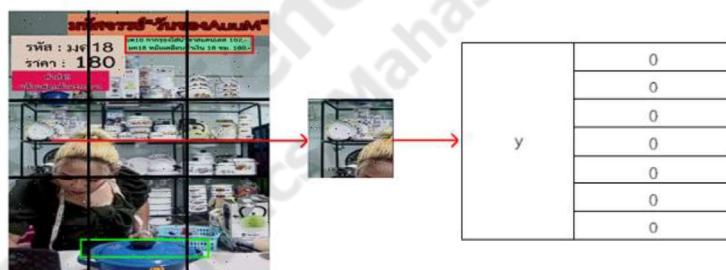
ภาพประกอบที่ 3.21 ค่าผลเฉลย y ในแต่ละ grid cell

การกำหนด input ของรูปภาพสำหรับ grid นี้ YOLO จะตัดสินใจว่ามีวัตถุอยู่ใน grid จริง หรือไม่โดย YOLO จะใช้จุดกึ่งกลางของวัตถุและวัตถุเหล่านั้นจะถูกกำหนดให้กับ grid ที่มีจุดกึ่งกลางของวัตถุนั้น มีค่าผลเฉลย y สำหรับ grid ซึ่งนั่นๆ ถ้าเจอวัตถุในภาพ

ภาพประกอบที่ 3.22 ตัวอย่าง grid ที่มีวัตถุในภาพและการแทนค่า

ในกรณีที่เจอวัตถุใน grid ในตารางนี้ $pc = 1$ และในส่วน bx , by , bh , bw จะถูกคำนวณเทียบกับเซลล์ grid ที่ทำการคำนวณอยู่ในภายหลัง และเนื่องจากเจอกรอบข้อความในรูปภาพ ค่า $c1 = 1$ และ $c2 = 0$

ภาพประกอบที่ 3.23 ตัวอย่าง grid ที่ไม่มีวัตถุในภาพและการแทนค่า

ในกรณีที่ไม่เจอวัตถุใน grid ในตารางนี้ $pc = 0$ เมื่อมีค่า $pc = 0$ เท่ากับว่าไม่มีวัตถุที่สนใจภายในภาพเราจะไม่แทนค่าต่อใน grid cell นี้

ภาพประกอบที่ 3.24 จุดกึ่งกลางของ Bounding Box

3.3.1 การแทนค่าความสูงและความกว้างของ Bounding Box

Bounding Box คือการหาดกล่องรอบวัตถุ ดังที่ได้กล่าวไว้ก่อนหน้านี้โดย bx , by , bh , bw จะถูกคำนวณเทียบกับเซลล์ grid ที่ทำการคำนวณอยู่ พิจารณา grid ตรงที่มีกรอบของตัวอักษร bx คือพิกัด x ของจุดกึ่งกลางของวัตถุที่อยู่ใน grid นี้ ในกรณีนี้ $bx = 0.9$ โดยจะวัดจากจุดกึ่งกลาง by คือพิกัด y ของจุดกึ่งกลางของวัตถุที่อยู่ใน grid นี้ ในกรณีนี้ $bx = 0.4$ โดยจะวัดจากจุดกึ่งกลาง bh คืออัตราส่วนของความสูงของ Bounding Box กับความสูงของเซลล์ grid ที่เกี่ยวข้องซึ่งในกรณีของรูปภาพในตัวอย่างจะมีค่าคือประมาณ $bh = 0.3$ โดยประมาณ bw คืออัตราส่วนของความกว้างของ Bounding Box กับความกว้างของเซลล์ grid ที่เกี่ยวข้องซึ่งในกรณีของรูปภาพในตัวอย่างจะมีค่าคือประมาณ $bw = 1.5$ โดยประมาณ โดยค่า y สำหรับ grid นี้จะมีค่าดังนี้

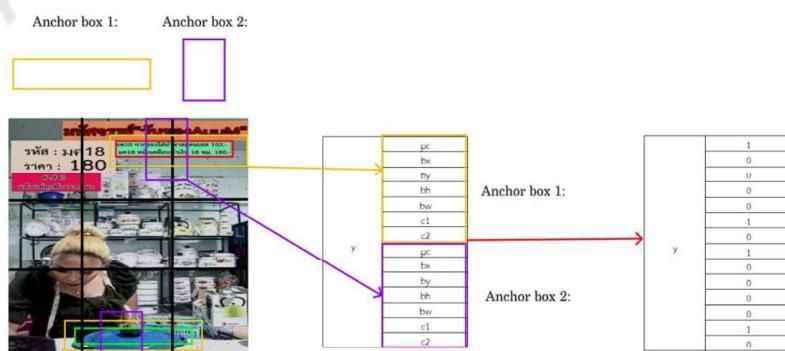
ตารางที่ 3.5 การแทนค่า bx , by , bh , bw

y	1
	0.9
	0.4
	0.3
	1.5
	1
	0

bx และ by จะอยู่ในช่วงระหว่าง 0 ถึง 1 เสมอเนื่องจากจุดกึ่งกลางจะอยู่ภายใน grid เสมอ ขณะที่ bh และ bw สามารถมากกว่า 1 ในกรณีที่ Bounding Box มาจากขนาดของ grid

3.3.2 การทำ anchor box

เป็นการสร้าง anchor box ที่มีรูปร่างต่างกันเพื่อเพิ่มความแม่นยำในการตรวจจับของโมเดลโดยถ้ามี anchor box 2 กล่อง ค่า label y โดยที่ค่า parameter 7 และแรกเป็นของ anchor box ที่ 1 และอีก 7 และที่เหลือเป็นของ anchor box ที่ 2 โดยจะเปลี่ยนแปลงไปดังนี้

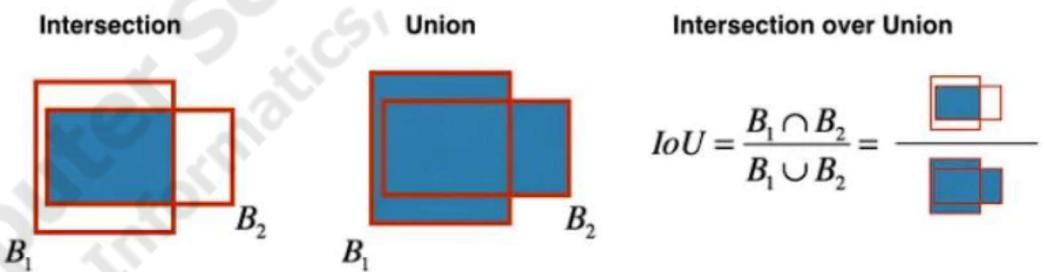
ภาพประกอบที่ 3.25 การแทนค่าใน anchor box และภาพรวมของ anchor box

ตารางที่ 3.6 parameter ของการทำ anchor box

y	pc
	bx
	by
	bh
	bw
	c1
	c2
	pc
	bx
	by
	bh
	bw
	c1
	c2

3.3.3 Intersection over Union

Intersection over Union คือ วิธีการวัดความเหมือนหมายถึงการเปรียบเทียบระหว่างกรอบสี่เหลี่ยมที่รอบตัวของวัตถุ (bounding box) ที่ระบุโดยโมเดลกับกรอบสี่เหลี่ยมที่ถูกต้อง (ground truth bounding box) โดยการคำนวณ IoU จะได้ผลลัพธ์ออกมาเป็นเลขระหว่าง 0 ถึง 1 โดยจะมีค่ามากเมื่อกรอบสี่เหลี่ยมที่ระบุโดยโมเดลมีการครอบคลุมวัตถุที่ถูกต้องมากขึ้น

ภาพประกอบที่ 3.26 IOU

box 1	box 2
1 1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1 1
1 1 1 0 1 1 1 1 1	1 1 1 0 1 1 1 1 1
1 1 1 0 1 1 1 1 1	1 1 1 0 1 1 1 1 1
1 1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1 1
1 1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1 1
0 1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1 1

1 1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1 1
1 1 1 0 1 1 1 1 1	1 1 1 0 1 1 1 1 1
1 1 1 0 1 1 1 1 1	1 1 1 0 1 1 1 1 1
1 1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1 1
1 1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1 1
1 1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1 1
1 1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1 1

ภาพประกอบที่ 3.27 ตัวอย่างการคำนวณค่า IOU

ตัวอย่างของการหา IOU โดยภาพ box 1 คือ ภาพ Matrix แรก และภาพ box 2 คือ ภาพ Matrix ที่สอง และในภาพ box 1 union box 2 คือสีเขียว ส่วน box 1 intersection box 2 คือสีเขียว สีแดงคือพื้นที่ของ object โดยสามารถดังนี้

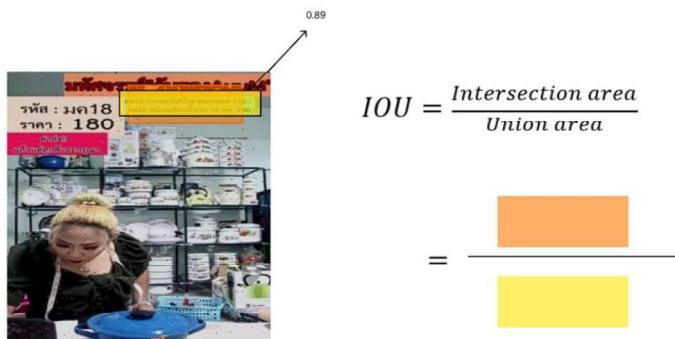
$$\text{Union area} = \text{box1} + \text{box2} - \text{intersection area}$$

$$\text{Union area} = 54 + 54 - 51 = 57$$

โดยค่า IOU จะหาได้จากสมการดังนี้

$$\text{IOU} = \frac{\text{Intersection area}}{\text{Union area}}$$

$$\text{IOU} = \frac{51}{57} = 0.89$$

ภาพประกอบที่ 3.28 ตัวอย่างของ ค่า IOU ในรูปภาพ

3.3.1 Non-Max Suppression

Non-Max Suppression เป็นเทคนิคหนึ่งที่ใช้ในการลดจำนวนของ bounding boxes หรือ detections ที่ซ้อนทับกันในการตรวจจับวัตถุ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการประมวลผลภาพการฝึกฝนข้อมูล วิธีการทำงานของ Non-Max Suppression คือ การเลือก bounding box ที่มีค่า confidence score สูงสุด และกำจัด bounding box อื่น ๆ ที่ซ้อนทับอยู่ในพื้นที่เดียวกัน โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. จัดเรียง bounding box ตามค่า confidence score จากมากไปน้อย
2. เลือก bounding box ที่มีค่า confidence score สูงสุด และเก็บไว้
3. ลบ bounding box ที่มีค่า IoU หรือ threshold น้อยกว่าหรือเท่ากับค่าที่กำหนด
4. ทำขั้นตอนที่ 2 และ 3 จนกว่าจะไม่มี bounding box ที่เหลือให้ตรวจสอบ

ตัวอย่างเมื่อกำหนด閾ค่า IoU ให้มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5

กล่องที่	confidence score
1	0.9
2	0.6
3	0.75

กล่องที่	confidence score
1	0.9

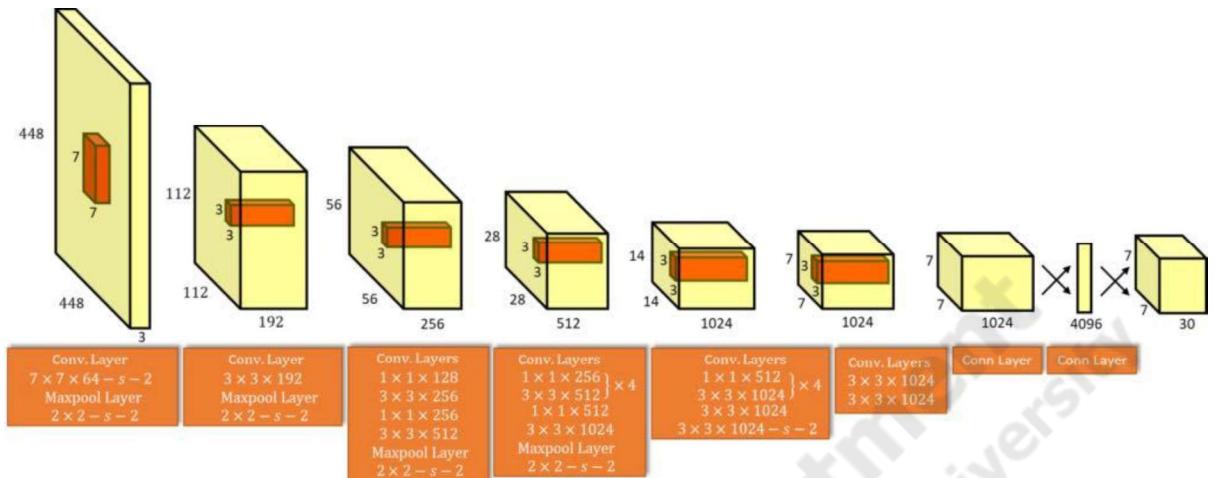
ภาพประกอบที่ 3.29 ตัวอย่างการทำ Non-Max Suppression

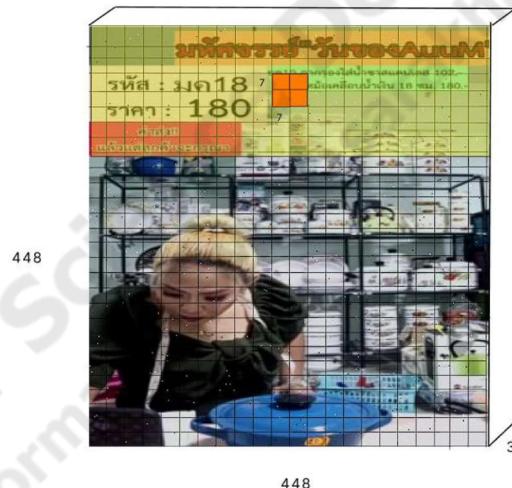
ภาพประกอบที่ 3.30 ตัวอย่างการทำ Non-Max Suppression

3.3.1 โครงสร้างของ Yolov5

ในโครงสร้างของ yolov5 นั้นเป็นการแสดงรูปแบบของรูปภาพเมื่อผ่าน layer ต่างๆ ในโครงสร้างของ yolov5 จะมีขั้นตอนการดำเนินงาน 9 ขั้นตอนโดยจะมีวิธีการดำเนินการต่อไปนี้

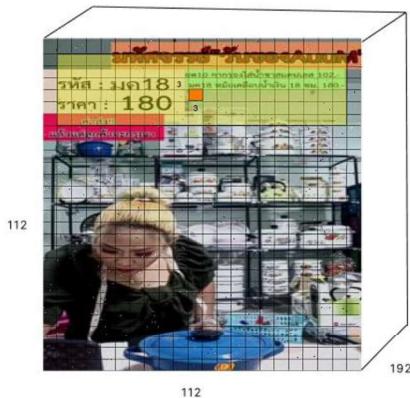

ภาพประกอบที่ 3.31 Layer ของ Yolov5

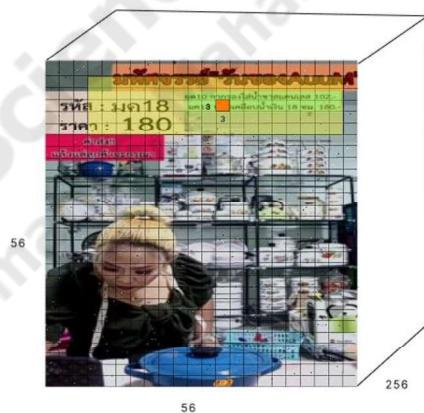
ภาพประกอบที่ 3.32 รูปภาพผลลัพธ์ในขั้นตอนที่ 1

ขั้นตอนที่ 1 จะทำการรับรูปภาพขนาด 448×448 pixels เข้ามาและทำการ ผ่าน การทำ Convolution ที่มี kernel ขนาด 7×7 และมี feature map ใหม่โดยใช้ filters จำนวน 64 ตัว และkernel จะเคลื่อนที่ทีละ 2 ช่องและทำการผ่าน Maxpool Layer เพื่อทำการลดขนาดของ feature map โดย Maxpool Layer จะมีขนาด 2×2 และจะทำการขึ้บไปทีละ 2 ช่อง

ภาพประกอบที่ 3.33 รูปภาพผลลัพท์ในขั้นตอนที่ 2

ขั้นตอนที่ 2 จะทำการนำ feature map เดิมเข้ามาและทำการ ผ่านการทำ Convolution ที่มี kernel ขนาด 3×3 และมี feature map ใหม่โดยใช้ filters จำนวน 129 ตัวและ kernel จะเคลื่อนที่ทีละ 1 ช่องและการฝ่า Maxpool Layer เพื่อทำการลดขนาดของ feature map โดย Maxpool Layer จะมีขนาด 2×2 และจะทำการขับไปทีละ 2 ช่อง

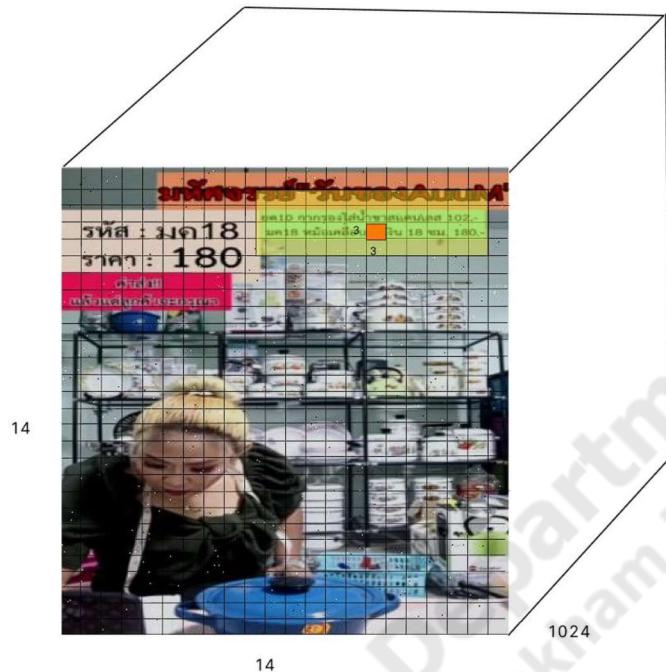
ภาพประกอบที่ 3.34 รูปภาพผลลัพท์ในขั้นตอนที่ 3

ขั้นตอนที่ 3 จะนำรูปภาพเข้ามาผ่านการทำ Convolution 4 ชั้น โดยชั้นที่ 1 จะเป็นแบบ 1×1 และมี feature map ใหม่โดยใช้ filters จำนวน 128 ชั้นที่ 2 จะเป็นแบบ 3×3 และมี feature map ใหม่โดยใช้ filters จำนวน 256 ชั้นที่ 3 จะเป็นแบบ 1×1 และมี feature map ใหม่โดยใช้ filters จำนวน 256 ชั้นที่ 4 จะเป็นแบบ 3×3 และมี feature map ใหม่โดยใช้ filters จำนวน 512 และ kernel ของชั้นที่ 1 - 4 จะเคลื่อนที่ทีละ 1 ช่องและการฝ่า Maxpool Layer เพื่อทำการลดขนาดของ feature map โดย Maxpool Layer จะมีขนาด 2×2 และจะทำการขับไปทีละ 2 ช่อง

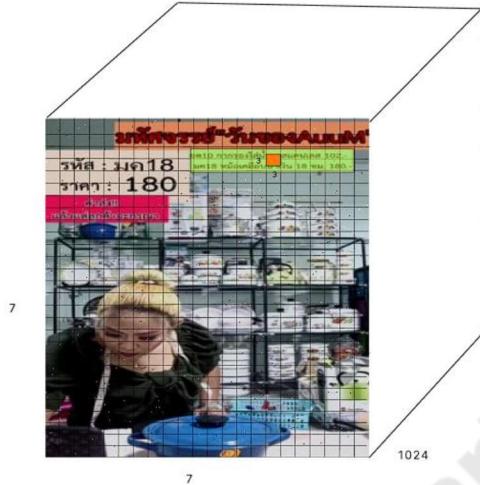
ภาพประกอบที่ 3.35 รูปภาพผลลัพธ์ในขั้นตอนที่ 4

ขั้นตอนที่ 4 จะนำรูปภาพเข้ามาฝ่านการทำ Convolution 10 ชั้น โดย
ชั้นที่ 1 จะเป็นแบบ 1×1 และมี feature map ใหม่โดยใช้ filters จำนวน 256
ชั้นที่ 2 จะเป็นแบบ 3×3 และมี feature map ใหม่โดยใช้ filters จำนวน 512
ชั้นที่ 3 จะเป็นแบบ 1×1 และมี feature map ใหม่โดยใช้ filters จำนวน 256
ชั้นที่ 4 จะเป็นแบบ 3×3 และมี feature map ใหม่โดยใช้ filters จำนวน 512
ชั้นที่ 5 จะเป็นแบบ 1×1 และมี feature map ใหม่โดยใช้ filters จำนวน 256
ชั้นที่ 6 จะเป็นแบบ 3×3 และมี feature map ใหม่โดยใช้ filters จำนวน 512
ชั้นที่ 7 จะเป็นแบบ 1×1 และมี feature map ใหม่โดยใช้ filters จำนวน 256
ชั้นที่ 8 จะเป็นแบบ 3×3 และมี feature map ใหม่โดยใช้ filters จำนวน 512
ชั้นที่ 9 จะเป็นแบบ 1×1 และมี feature map ใหม่โดยใช้ filters จำนวน 512
ชั้นที่ 10 จะเป็นแบบ 3×3 และมี feature map ใหม่โดยใช้ filters จำนวน 1024
และ kernel ของชั้นที่ 1 – 10 จะเคลื่อนที่ทีละ 1 ช่องและทำการฝ่าน Maxpool Layer เพื่อทำการลด
ขนาดของ feature map โดย Maxpool Layer จะมีขนาด 2×2 และจะทำการขยับไปทีละ 2 ช่อง

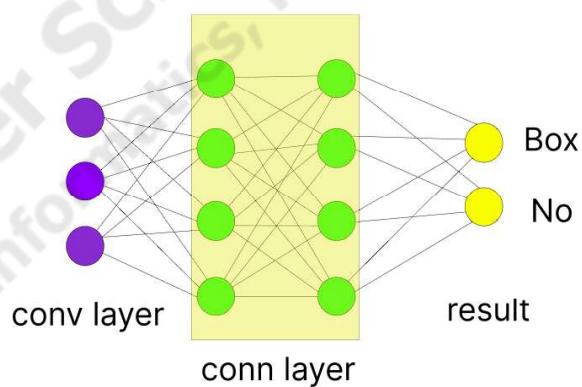
ภาพประกอบที่ 3.36 รูปภาพผลลัพธ์ในขั้นตอนที่ 5

ขั้นตอนที่ 5 จะนำรูปภาพเข้ามาฝ่านการทำ Convolution 10 ชั้น โดย
ชั้นที่ 1 จะเป็นแบบ 1×1 และมี feature map ใหม่โดยใช้ filters จำนวน 512
ชั้นที่ 2 จะเป็นแบบ 3×3 และมี feature map ใหม่โดยใช้ filters จำนวน 1024
ชั้นที่ 3 จะเป็นแบบ 1×1 และมี feature map ใหม่โดยใช้ filters จำนวน 512
ชั้นที่ 4 จะเป็นแบบ 3×3 และมี feature map ใหม่โดยใช้ filters จำนวน 1024
ชั้นที่ 5 จะเป็นแบบ 1×1 และมี feature map ใหม่โดยใช้ filters จำนวน 512
ชั้นที่ 6 จะเป็นแบบ 3×3 และมี feature map ใหม่โดยใช้ filters จำนวน 1024
ชั้นที่ 7 จะเป็นแบบ 1×1 และมี feature map ใหม่โดยใช้ filters จำนวน 512
ชั้นที่ 8 จะเป็นแบบ 3×3 และมี feature map ใหม่โดยใช้ filters จำนวน 1024
ชั้นที่ 9 จะเป็นแบบ 3×3 และมี feature map ใหม่โดยใช้ filters จำนวน 1024
และ kernel ของชั้นที่ 1 - 9 จะเคลื่อนที่ละ 1 ช่องและทำการผ่าน
ชั้นที่ 10 โดยจะเป็นแบบ 3×3 และมี feature map ใหม่โดยใช้ filters จำนวน 1024
และ kernel ของช่องที่ 10 จะเคลื่อนที่ละ 2 ช่อง

ภาพประกอบที่ 3.37 รูปภาพผลลัพท์ในขั้นตอนที่ 6

ขั้นตอนที่ 6 จะนำรูปภาพเข้ามาผ่านการทำ Convolution 2 ชั้น โดยชั้นที่ 1 จะเป็นแบบ 3×3 และมี feature map ใหม่โดยใช้ filters จำนวน 1024 ชั้นที่ 2 จะเป็นแบบ 3×3 และมี feature map ใหม่โดยใช้ filters จำนวน 1024 และ kernel ของช่องที่ 1 – 2 จะเคลื่อนที่ทีละ 1 ช่องและทำการผ่าน Maxpool Layer เพื่อทำการลดขนาดของ feature map โดย Maxpool Layer จะมีขนาด 2×2 และจะทำการขยับไปทีละ 2 ช่อง

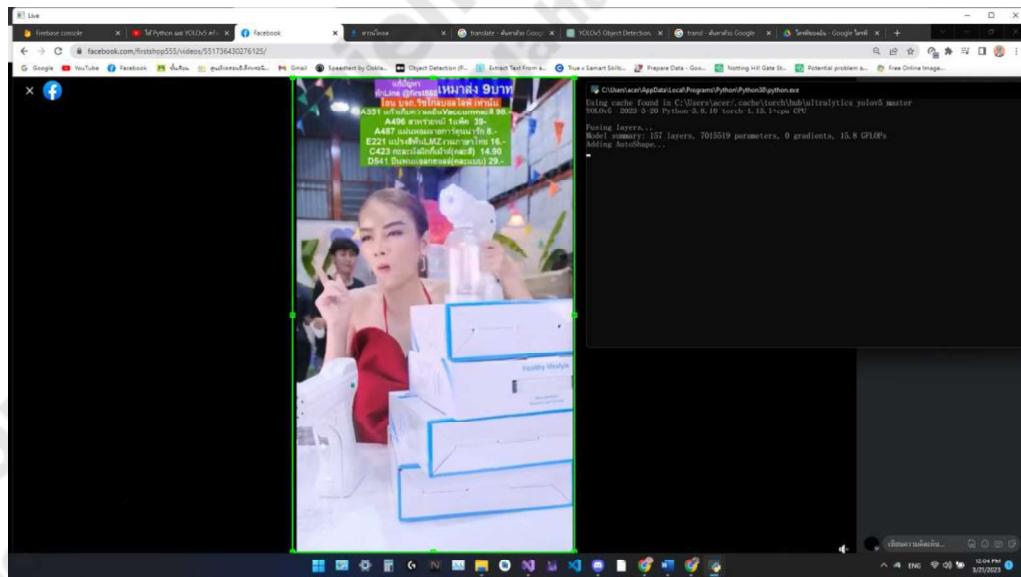
ภาพประกอบที่ 3.38 connection layer

ขั้นตอนที่ 7 และ 8 จะผ่านการ connection layer โดยจะทำการเชื่อมต่อชั้น convolutional layers เข้าด้วยกันเพื่อปรับปรุงความแม่นยำของโมเดล โดยที่แต่ละชั้น convolutional layers จะมี feature maps ที่มีขนาดและลักษณะการเข้ารหัสที่แตกต่างกัน การเชื่อมต่อหลาย feature maps นี้จะช่วยให้โมเดลมีความสามารถในการจำแนกวัตถุที่ซับซ้อนและติดตามได้ดีขึ้น

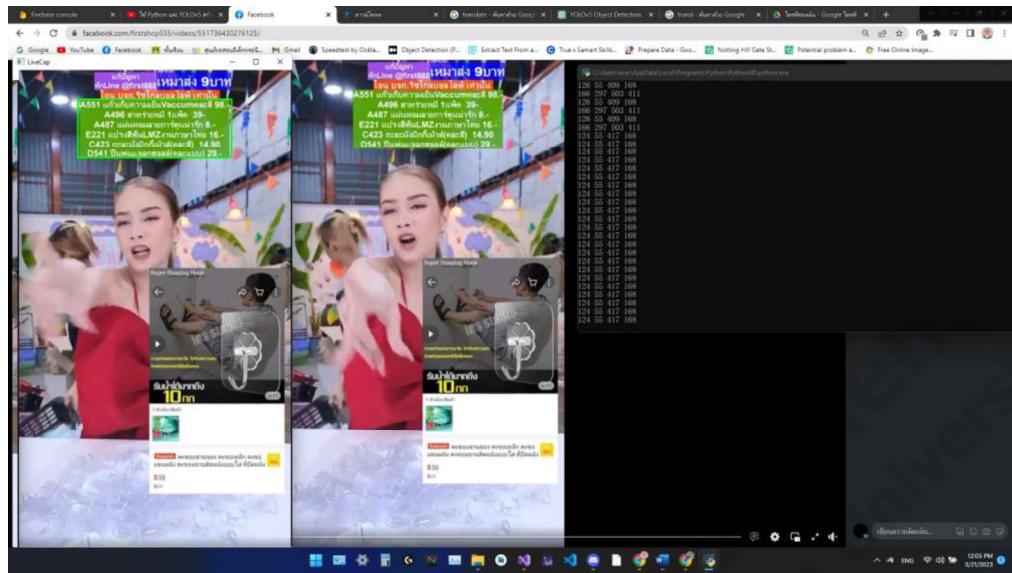

ภาพประกอบที่ 3.39 ขั้นตอนการทำ NMS และแสดงผลลัพท์

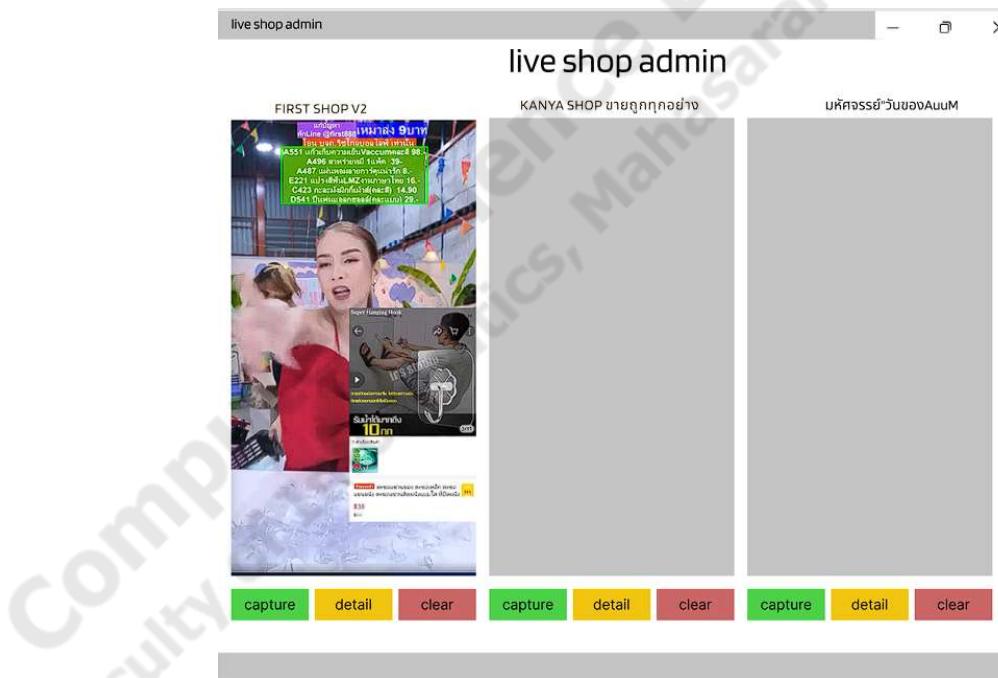
ขั้นตอนที่ 9 จะเป็น การทำ Non-Max Suppression เพื่อการลดจำนวนของ bounding boxes ที่ซ้อนทับกันในการตรวจจับวัตถุ ที่มีความน่าจะเป็นสูงที่สุด โดยทำการคัดลอก bounding box ที่มี IoU (Intersection over Union) มากกว่าหรือเท่ากับ threshold ที่กำหนด และเลือก bounding box ที่มีคะแนนความเชื่อมั่น (confidence score) สูงที่สุดเพื่อใช้เป็นผลลัพธ์สุดท้ายของโมเดล สุดท้าย จึงแสดงผลลัพธ์ออกมาในรูปแบบของ bounding box ที่วัดรอบ object และคำแนะนำว่า object นั้นมีชื่อว่าอะไร (class label) พร้อมกับคะแนนความเชื่อมั่นของการตรวจจับ (confidence score)

ภาพประกอบที่ 3.40 การทำงานในส่วนของการเลือกส่วนที่ต้องการ

ภาพประกอบที่ 3.41 ผลลัพท์ในการ detect และการเลือกพื้นที่ที่ต้องการ

ภาพประกอบที่ 3.42 ผลลัพท์ในการ detect ใน desktop application

3.4 การตัดบรรทัดด้วยเทคนิค projection profile

ในส่วนของงานในส่วนนี้จะเป็นการนำรูปภาพจากที่ทำการ detect มาได้มาทำการแปลงเป็นภาพ binary และทำการใช้เทคนิค horizontal projection profile มาทำการแบ่งบรรทัดเพื่อทำให้สินค้าแยกขึ้นกันอย่างชัดเจน

3.4.1 การเตรียมภาพ

ฟ23 เตาแม่เหล็กไฟฟ้า 555.-
 ฟ24 หม้อหุงต้ม สีขาว 1 ลิตร 345.-
 ฟ25 ถ้วยม้าลาย 9 ซ. 59.-
 ฟ26 ไฟสองกบ คละสี 49.-

ภาพประกอบที่ 3.43 ตัวอย่างภาพนำเข้า

การเตรียมพร้อมภาพ(Pre-Processing) เป็นขั้นตอนการนำเข้าภาพเข้าเพื่อให้พร้อมต่อ การนำไปประมวลผลต่อไป โดยประกอบด้วย ขั้นตอนการแปลงเป็นภาพระดับเทา และ การแปลงให้ เป็นใบหน้า ขาว-ดำ และตัดรูปภาพให้มีเฉพาะตรงส่วนที่มีข้อความอยู่ โดยขั้นตอนต่อไปนี้

3.4.2 แปลงภาพสี RGB ไปเป็นภาพระดับเทา

ขั้นตอนการแปลงภาพทำได้โดยอาศัยค่าของ RGB ที่อยู่ในแต่ละพิกเซลของภาพต้นฉบับ มาแปลงเป็นภาพระดับเทา โดยช่องสี R จะมีค่าอยู่ที่ 0 – 255 ช่องสี G มีค่าอยู่ที่ 0-255 และช่องสี B จะมีค่าอยู่ที่ 0-255

			0					
		255	0	0				
			0					

			0					
		0	0	250				
			250					

				0				
		255	0	0				
			0					

ภาพประกอบที่ 3.44 ตารางค่าสี R G B ตามลำดับ

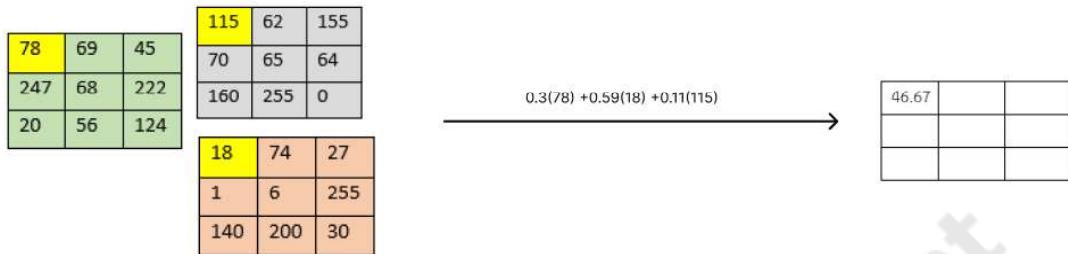
วิธีการถ้านำพิกเซลตำแหน่งที่ (3,4) จากตารางมาแปลงเป็นภาพระดับเทาสามารถทำได้ ดังนี้

$$\text{จากสูตร } \text{Gray} = 0.3R + -0.59 G + 0.11B$$

$$\text{แทนค่า } \text{Gray} = 0.3(255)+0.59(0)+0.11(255)$$

$$\text{จะได้ค่า } \text{Gray} = 76.5+ 0+ 28.5 = 104.55$$

โดยค่าคำตอบของ Gray จะถูกแทนลงในตำแหน่ง (3,4) ของภาพระดับเทา ตัวอย่างการ แปลงภาพสี RGB เป็นภาพระดับเทา ของภาพที่มีขนาด 3x3 พิกเซล

ภาพประกอบที่ 3.45 การแปลงภาพสี RGB ไปเป็นระดับเทา

46.67	71.18	46.48
82.39	31.09	224.09
106.2	162.85	54.9

ภาพประกอบที่ 3.46 ตัวอย่างผลลัพธ์หลังจากการแปลงเป็นภาพระดับเทา

พ23 เตาแม่เหล็กไฟฟ้า 555.-
พ24 หม้อหุงต้ม สีขาว 1 ลิตร 345.-
พ25 ถ้วยม้าลาย 9 ชz. 59.-
พ26 ไฟส่องกบ คละสี 49.-

พ23 เตาแม่เหล็กไฟฟ้า 555.-
พ24 หม้อหุงต้ม สีขาว 1 ลิตร 345.-
พ25 ถ้วยม้าลาย 9 ชz. 59.-
พ26 ไฟส่องกบ คละสี 49.-

ภาพประกอบที่ 3.47 ตัวอย่างหลังจากการแปลงเป็นภาพระดับเทา

3.4.3 การแปลงภาพระดับเทา ไปเป็นภาพขาวดำ (Binary image)

เป็นการแปลงค่าสีจากระดับเทาที่มีค่าอยู่ระหว่าง 0 – 255 ให้เป็นภาพแบบใบหนารีที่มีค่า 0 และ 255 โดยจะหาค่าขีดแบ่ง (Threshold) ที่เหมาะสม โดยใช้ Otsu จะคำนวณหาความแปรปรวนระหว่างกลุ่มเพื่อหาค่าขีดแบ่งที่ดีที่สุดในการแยกวัตถุออกจากพื้นหลัง โดยพิจารณาจากค่า t ที่เป็นไปได้ทั้งหมดโดยทั่วไป ในสมการ Otsu จะใช้ตัวแปรดังนี้

N_i จำนวนพิกเซลในระดับความเทา i

L จำนวนระดับความเทาทั้งหมดในภาพ

μ_T ค่าคาดหวังของระดับความเทาทั้งหมดในภาพ.

$\mu(i)$ ค่าคาดหวังของระดับความเทา i

$\sigma_B^2(i)$ ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม B และ F สำหรับระดับความเทา i

σ_B^2 ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม B และ F สำหรับทั้งภาพ

t ค่าขีดแบ่ง (Threshold) ที่เราค้นหาเพื่อแบ่งวัตถุออกจากพื้นหลังในภาพ

$\arg \max$ ตัวแปรนี้ใช้ในการหาค่า i ที่ทำให้ $\sigma_B^2(i)$ มากที่สุด ในที่นี้คือ i ที่ให้ค่าขีด

แบ่ง t ที่ดีที่สุดในการแยกวัตถุออกจากพื้นหลัง

โดยมีวิธีการคำนวณดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดค่า $L = 4$ และ $n_i = (50, 30, 40, 25)$

ขั้นตอนที่ 2 คำนวณค่า N โดยบวกทุกๆ ค่า N_i ของทุกระดับความเทา i และแสดงค่าไว้ที่ N

$$N = \sum N_i = 50 + 30 + 40 + 25 = 145$$

ขั้นตอนที่ 3 คำนวณค่า L ซึ่งคือจำนวนระดับความเทาทั้งหมดในภาพ

$$L = 4$$

ขั้นตอนที่ 4 คำนวณค่าคาดหวังทั้งหมดของระดับความเทา μ_T โดยใช้สมการ

$$\begin{aligned} \mu_T &= \sum \frac{N_i}{N} i \\ \mu_T &= \frac{50}{145} * 0 + \frac{30}{145} * 1 + \frac{40}{145} * 2 + \frac{25}{145} * 3 \\ \mu_T &= \frac{0 + 30 + 80 + 75}{145} = \frac{185}{145} \end{aligned}$$

ขั้นตอนที่ 5 คำนวณค่าคาดหวังของระดับความเทาแต่ละระดับ $\mu(i)$

$$\mu(0) = \frac{50}{145} * 0 = 0$$

$$\mu(1) = \frac{30}{145} * 1 = \frac{30}{145}$$

$$\mu(2) = \frac{40}{145} * 2 = \frac{80}{145}$$

$$\mu(3) = \frac{25}{145} * 3 = \frac{75}{145}$$

ขั้นตอนที่ 6 คำนวณความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม B และ F สำหรับทุกระดับความเทา i โดยใช้สมการ

$$\sigma_B^2(i) = \frac{N_i}{N} * (\mu(i) - \mu_T)^2$$

$$\sigma_B^2(0) = \frac{50}{145} * (0 - \frac{185}{145})^2$$

$$\sigma_B^2(1) = \frac{30}{145} * (\frac{30}{145} - \frac{185}{145})^2$$

$$\sigma_B^2(2) = \frac{40}{145} * (\frac{80}{145} - \frac{185}{145})^2$$

$$\sigma_B^2(3) = \frac{25}{145} * (\frac{75}{145} - \frac{185}{145})^2$$

ขั้นตอนที่ 7 คำนวณความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม B และ F สำหรับทั้งภาพ σ_B^2

$$\sigma_B^2 = \sum \sigma_B^2(i) = \sigma_B^2(0) + \sigma_B^2(1) + \sigma_B^2(2) + \sigma_B^2(3)$$

$$\sigma_B^2 = \frac{50}{145} * \left(0 - \frac{185}{145}\right)^2 + \frac{30}{145} * \left(\frac{30}{145} - \frac{185}{145}\right)^2 + \frac{40}{145} * \left(\frac{80}{145} - \frac{185}{145}\right)^2 + \frac{25}{145} * \left(\frac{75}{145} - \frac{185}{145}\right)^2$$

$$\sigma_B^2 = \frac{1}{145} * \left(0 - \frac{185}{145}\right)^2 + \frac{2}{145} * \left(\frac{30}{145} - \frac{185}{145}\right)^2 + \frac{8}{145} * \left(\frac{80}{145} - \frac{185}{145}\right)^2 + \frac{3}{145} * \left(\frac{75}{145} - \frac{185}{145}\right)^2$$

$$\sigma_B^2 = \frac{140625}{21025 * 145}$$

$$\sigma_B^2 = 0.2763$$

ดังนั้น $t \approx 0.2763$ คือค่าที่เหมาะสมที่จะนำไปใช้เป็น threshold ในการแปลงภาพระดับเทาให้เป็นภาพ binary โดยให้ค่า pixel ที่มีความสว่างต่ำกว่า t เป็นพื้นหลัง (ค่า 0) และค่า pixel ที่มีความสว่างสูงกว่าหรือเท่า t เป็นวัตถุ (ค่า = 255) ดังนี้

ฟ23 เตาแม่เหล็กไฟฟ้า 555.-
ฟ24 หม้อหุงต้ม สีขาว 1 ลิตร 345.-
ฟ25 ถ้วยม้าลาย 9 ช. 59.-
ฟ26 ไฟสองกบ คละสี 49.-

ฟ23 เตาแม่เหล็กไฟฟ้า 555.-
ฟ24 หม้อหุงต้ม สีขาว 1 ลิตร 345.-
ฟ25 ถ้วยม้าลาย 9 ช. 59.-
ฟ26 ไฟสองกบ คละสี 49.-

ภาพประกอบที่ 3.48 ตัวอย่างการแปลงภาพระดับ เทา เป็นภาพ Binary

3.4.4 การวัดเส้นในจุดที่เป็นที่ว่าง

ในขั้นตอนนี้จะทำการวัดเส้นในส่วนที่เป็นช่องว่างระหว่างข้อความเพื่อแบ่งสินค้าออกเป็นแต่ละชิ้นโดยทำการหาพิกัด (x,y) เริ่มต้นของภาพและลากเข้าไปที่ลิสพิกเซลจากช้ายไปขวาและเมื่อเจอจุดที่เป็นช่องว่างจะนำมาทำการวัดเส้นแบ่งไว้โดยมีรายละเอียดและขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 เริ่มสแกนรูปภาพจากซ้ายไปขวาจนกว่าจะพบพิกเซลวัตถุ โดยหากค่าพิกเซลที่พบมีค่ามากกว่าหรือเท่า 1 และว่าพิกเซลที่พบมีข้อความอยู่

0	0	0	0	0
1	0	0	0	0
1	1	1	1	1
1	0	0	1	0
0	0	0	0	0
1	1	1	1	1
0	0	0	0	0

ภาพประกอบที่ 3.49 ตัวอย่างสแกนรูปภาพจากซ้ายไปขวา

ขั้นตอนที่ 2 หลังจากได้จุดที่น่าจะเป็นขอบข้อความแล้ว จะทำการマーคเส้น ใน index ที่ว่างแล้วใส่เลข 5 ลงในแนวนอนแล้วเริ่มสแกนไปยังขวาต่อไป โดยในตำแหน่งที่เป็นเลข 5 จะกำหนดให้เป็นสีแดงและจะทำการวาดเส้นในตำแหน่งที่เป็นเลข 5 เพื่อทำการระบุว่าจุดตรงนี้คือช่องว่างระหว่างบรรทัด

0	0	0	0	0
1	0	0	0	0
1	1	1	1	1
1	0	0	1	0
5	5	5	5	5
1	1	1	1	1
5	5	5	5	5

ภาพประกอบที่ 3.50 ตัวอย่างการマーคเส้น

ฟ23 เตาแม่เหล็กไฟฟ้า 555.-
ฟ24 หม้อหุงต้ม สีขาว 1 ลิตร 345.-
ฟ25 ถ้วยม้าลาย 9 ซ. 59.-
ฟ26 ไฟสองกบ คละสี 49.-

ภาพประกอบที่ 3.51 ผลลัพท์ในการวางแผนเส้นแยกบรรทัด

3.5 ขั้นตอนการเรียกใช้ Tesseract OCR

ในกระบวนการ Optical Character Recognition (OCR) นั้นจำเป็นจะต้องมีข้อมูลลักษณะ (Feature) ของตัวอักษรนั้นๆ ก่อน เพื่อนำมาประมวลผลเทียบเคียงกับข้อมูลที่ได้จากการ ข้อมูล

Feature ที่ได้มาจากการ (Train) ซึ่งค่อนข้างมีความซับซ้อนในการพัฒนา ดังนั้นในโครงงานนี้จะใช้เครื่องมือที่ช่วยลดความยุ่งยาก ที่มีชื่อว่า Tesseract OCR เพื่อนำมาเปรียบเทียบผลลัพธ์ที่ได้

วิธีการดำเนินการ การสกัดตัวหนังสือภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยขั้นตอนแรกนำภาพเข้าไปจากนั้นเขียน Code เพื่อทดสอบการทำงานและตรวจสอบผลลัพธ์

ตารางที่ 3.7 การแปลงรูปเป็นตัวอักษรด้วย tesseract

```
import pytesseract as tess
from PIL import Image
tess.pytesseract.tesseract_cmd = r'D:\ocr\tesseract.exe'
image = Image.open('D:\ocr\kan2.png')
text = tess.image_to_string(image, lang='tha+eng')
print(text)
```

บรรทัดที่ 1 import flies tesseract

บรรทัดที่ 2 import image เพื่อใช้ในการเพิ่มรูปภาพเข้ามา

บรรทัดที่ 3 คือการอ่าน path files ของ tesseract

บรรทัดที่ 4 การอ่าน files รูปภาพแล้วกับไว้ในตัวแปล image เพื่อนำไปประมวลผล

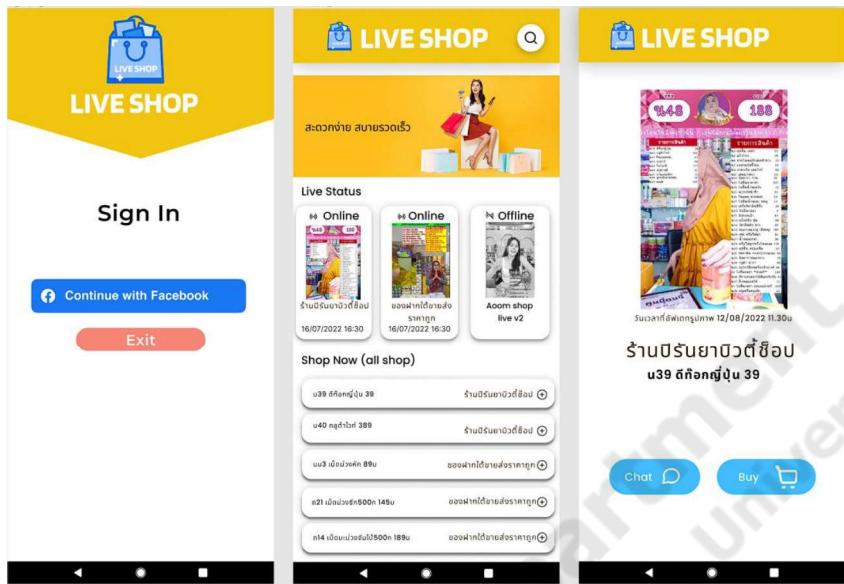
บรรทัดที่ 5 การเอารูปภาพมาแปลงเป็น text จะแปลงเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

ภาพประกอบที่ 3.52 ตัวอย่างของผลลัพธ์ของการแปลงที่ผิดพลาด

การใช้ Training Dataset ใน การสกัดตัวอักษรไทยและอังกฤษจากภาพ จะพบว่าสามารถสกัดข้อความออกมาได้ถูกบางคำ เพื่อปกป้องกันข้อผิดพลาดโครงงานนี้จึงจะส่งรูปภาพให้ผู้ใช้ด้วย เพื่อลดข้อผิดพลาดลง

3.6 Mobile application

ในส่วนของ mobile application จะใช้ Flutter ในการสร้าง application ที่ทำการล็อกอินด้วย facebook และเชื่อมต่อกับ firebase และดึงข้อมูลจาก firebase มาแสดงผลได้และเพื่อลดความผิดพลาดในการแสดงผลข้อมูลจะมีรูปภาพของร้านค้าในขนาดที่ทำการไลฟ์สดขึ้นโชว์ในหน้ารายละเอียดสินค้าด้วย

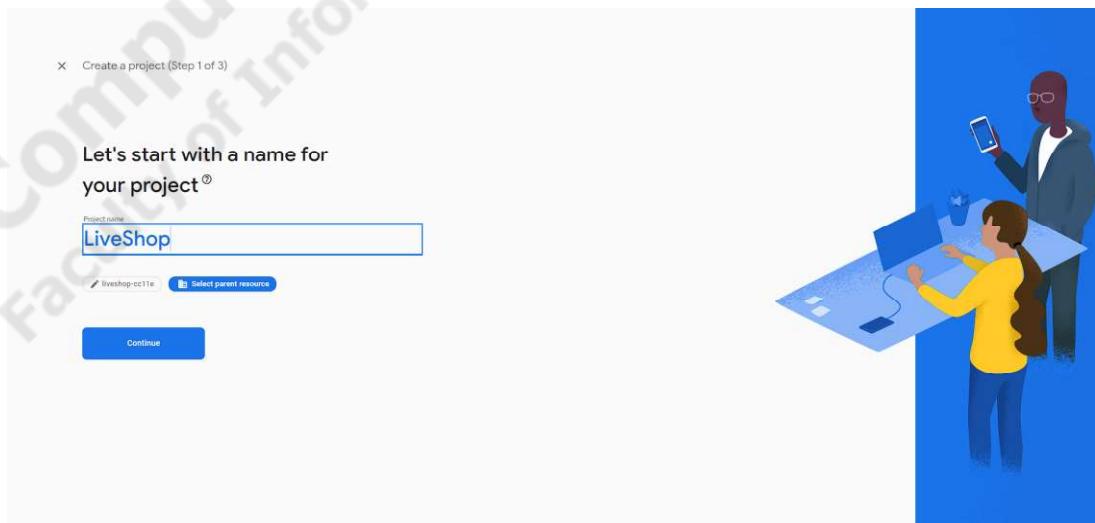

ภาพประกอบที่ 3.53 ตัวอย่างหน้าตา UI mobile application

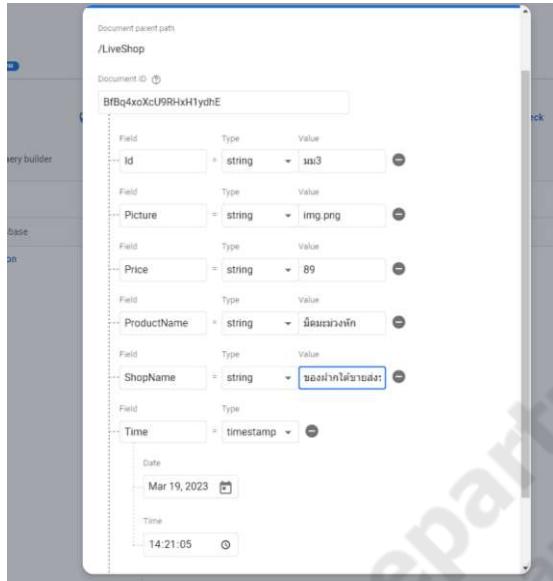
3.7 การจัดเก็บข้อมูล

ในส่วนของการจัดการข้อมูลจะใช้ Cloud Firestore จัดเก็บข้อมูล โดยใช้ฐานข้อมูล NoSQL ที่เข้าสัมผัสนคลาวด์ Cloud Firestore โดยโครงสร้างจะมี 3 ส่วนคือ

1. Collection เป็น Folder ที่ไว้เก็บเอกสาร และมีชื่อบอกว่าเก็บเอกสารเกี่ยวกับอะไร
2. Document เป็นกระดาษไว้สำหรับเก็บข้อมูล และมีชื่อบอกว่าเก็บข้อมูลเกี่ยวกับอะไร
3. Data เป็นที่เก็บข้อมูล

ภาพประกอบที่ 3.54 การสร้างโปรเจ็ค firebase

ภาพประกอบที่ 3.55 การสร้าง Document ใน firebase

โดยข้อมูลที่ทำการส่งไปเก็บในฐานข้อมูลจะประกอบไปด้วย

- (1) ชื่อร้านค้า
- (2) รหัสสินค้า
- (3) ชื่อสินค้า
- (4) ราคางานค้า
- (5) รูปภาพในการไฟล์สุด
- (6) วันเวลาที่ capture รูปภาพ

LiveShop	BfBq4xoXcU9RHxH1ydhE	⋮
+ Add document	+ Start collection	
BfBq4xoXcU9RHxH1ydhE >	+ Add field	
	Id: "mm3" Picture: "img.png" Price: "89" ProductName: "มีดหมอวังหัก" ShopName: "ของฝากได้ขายส่งราคาถูก" Time: March 19, 2023 at 2:21:05PM UTC+7	

ภาพประกอบที่ 3.56 ตัวอย่างข้อมูลและประเภทของข้อมูล

3.8 วัดประสิทธิภาพ

การวัดประสิทธิภาพการ Detect วัดด้วย Mean Average Precision (mAP)

ค่าเฉลี่ยความแม่นยำเฉลี่ย Mean Average Precisio (mAP) เป็นเมตริกที่ใช้ในการประเมินแบบจำลองการตรวจจับวัตถุ เช่น Fast R-CNN, YOLO, Mask R-CNN เป็นต้น ค่าเฉลี่ยของค่าความแม่นยำเฉลี่ย (AP) จะคำนวณจากค่าการเรียกคืนตั้งแต่ 0 ถึง 1 mAP คำนวณได้จากค่าดังนี้

Confusion Matrix ถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการประเมินผลลัพธ์ของการทำนาย หรือ Prediction ที่ทำนายจาก Model เที่ยาร่างขึ้น ในMachine learning โดยมีอยู่จากการวัดว่า สิ่งที่เราคิด (Model ทำนาย) กับ สิ่งที่เกิดขึ้นจริง มีสัดส่วนเป็นอย่างไร

		Actually Positive (1)	Actually Negative (0)
Predicted Positive(1)	True Positives (TPs)	False Positives (FPs)	
	False Negatives (FNs)	True Negatives (TNs)	

ภาพประกอบที่ 3.57 Confusion Matrix

True Positive (TP)=สิ่งที่ทำนายตรงกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในกรณีที่ทำนายว่าจริงและสิ่งที่เกิดขึ้นก็คือ จริง

True Negative (TN)=สิ่งที่ทำนายตรงกับสิ่งที่เกิดขึ้นในกรณีที่ทำนายว่าไม่จริงและสิ่งที่เกิดขึ้นก็คือไม่จริง

False Positive (FP)=สิ่งที่ทำนายไม่ตรงกับสิ่งที่เกิดขึ้น คือทำนายว่า จริง แต่สิ่งที่เกิดขึ้น คือ ไม่จริง

False Negative (FN)=สิ่งที่ทำนายไม่ตรงกับที่เกิดขึ้นจริง คือทำนายว่าไม่จริง แต่สิ่งที่เกิดขึ้น คือ จริง

Intersection over Union(IoU) เป็นวิธีทางสถิติที่ใช้วัดความสอดคล้องของข้อมูลสองชุด โดยมีข้อมูลสองเซตคือ P ซึ่งแทนเขตของพิกเซลในกรอบที่ไม่เดลเลอมา และ G คือเขตของพิกเซลในกรอบที่เป็นจริง ใช้ P แทนคำว่า Predicted ส่วน G คือ Ground truth

$$IoU(P, G) = \frac{|P \cap G|}{|P \cup G|}$$

ภาพประกอบที่ 3.58 สมการหาค่า IoU

1	1	1	1	0	0	0	0	0
0	0	1	1	1	0	0	0	0
0	0	1	1	1	0	1	1	0
0	0	1	1	1	1	1	1	1
0	0	1	1	1	1	0	0	1
0	0	1	1	0	0	0	0	1
0	0	1	1	0	0	0	0	1
0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0

0	0	1	1	0	0	0	0	0
0	0	1	1	1	0	1	1	0
0	0	1	1	1	1	1	1	1
0	0	1	1	1	1	1	1	1
0	0	1	1	1	1	0	0	1
0	0	1	1	1	1	1	1	1
0	0	1	1	1	1	0	0	1
0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0

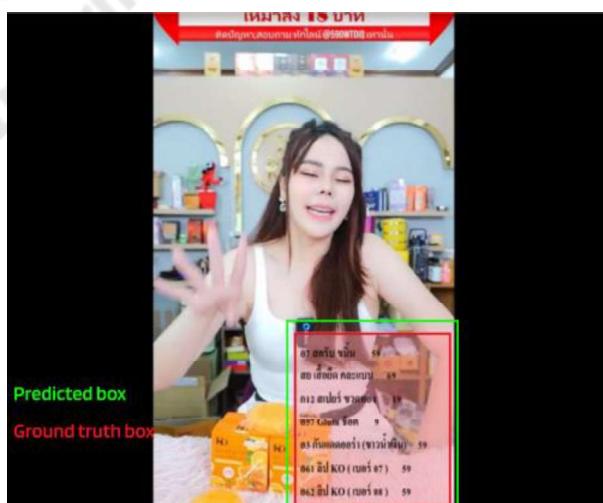

1	1	1	1	0	0	0	0	0
0	0	1	1	1	0	1	1	0
0	0	1	1	1	1	1	1	1
0	0	1	1	1	1	1	1	1
0	0	1	1	1	1	0	0	1
0	0	1	1	0	0	0	0	1
0	0	1	1	0	0	0	0	1
0	0	1	1	0	0	0	0	1
0	0	1	1	0	0	0	0	1

ภาพประกอบที่ 3.59 ตัวอย่างการหาค่า IoU

โดยภาพ P คือ ภาพ Matrix แรก และภาพ G คือ ภาพ Matrix ที่สอง และในภาพ P union G คือสีเทา ส่วน P intersection G คือสีเขียว สีเหลืองคือothyเกิน สีแดงคือthyขาด โดยสมาชิกดังนี้

$$\begin{aligned} \text{union} &= 54 + 54 - 31 = 77 \\ \text{iou} &= \frac{31}{77} = 0.4 \end{aligned}$$

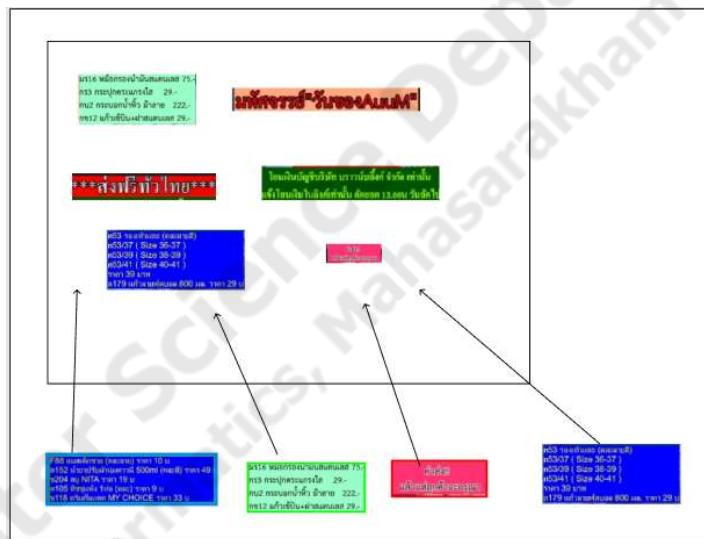
ภาพประกอบที่ 3.60 Predicted box และ Ground truth box

Precision คือ ค่าความแม่นยำจะวัดว่าสามารถค้นหาผลลัพธ์ที่แท้จริง (TP) จากการคัดกรณ์เชิงบวกทั้งหมดได้ดีเพียงใด ($TP+FP$)

$$\text{Precision} = \frac{\text{TP}}{\text{TP} + \text{FP}}$$

ภาพประกอบที่ 3.61 การหาค่า Precision

Recall คือ จำนวนที่หายถูกต่อจำนวนของ GroundTruth ทั้งหมด ตัวอย่าง Model เราพยายามเป็นลักษณะนี้ เราจะให้ Model เรารายละเอียดแล้วลองข้อความ หมายถึง เอ้าแต่ข้อความ มาให้เราเรารออย่างอื่นมาให้ถือว่าผิด

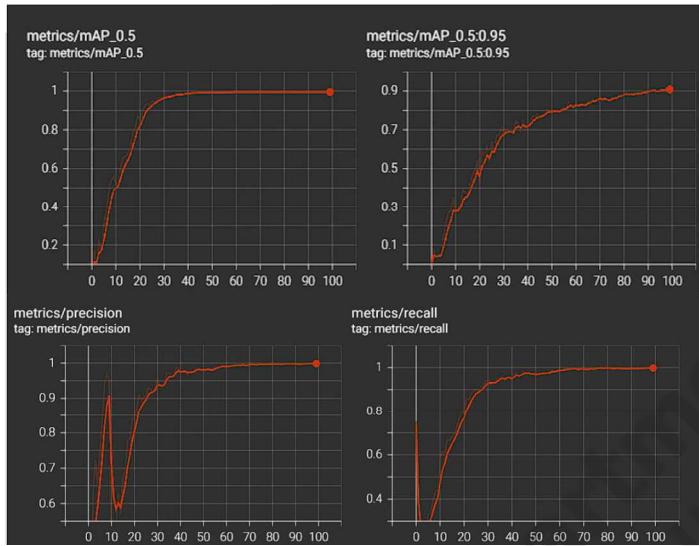

ภาพประกอบที่ 3.62 ตัวอย่างผลลัพธ์ในการคำนวณ

$$\text{Recall} = \frac{\text{TP}}{\text{TP} + \text{FN}}$$

ภาพประกอบที่ 3.63 การหาค่า recall

จาก model ของเราทำการเลือกภาพมาให้เราดังภาพที่อยู่นอกกรอบ จะเห็นว่า ได้รูปกรอบข้อความ ได้มา 3 รูป ส่วน สีเหลือง รูป ลองคำนวน Precision และ Recall ดูจากตัวอย่างจะได้ 3 TP และ 1 FP ดังนั้น precision คือ $3/4 = 0.75$ และ recall คือ $3/6 = 0.5$

ภาพประกอบที่ 3.64 กราฟการเปลี่ยนแปลงค่า mAP precision และ recall ของ model

การวัดประสิทธิภาพการ OCR วัดด้วย CER(Character Error Rate)

ค่า CER จะวัดเป็นเปอร์เซ็นต์ สังเกตว่า ยิ่งค่า CER เยอะ ประสิทธิภาพของโมเดลก็จะยิ่งแย่ ค่าความหมายของค่า CER ที่เหมาะสมสำหรับงานที่กำหนดไว้คือค่า CER ต้องน้อยกว่า 10% โดยค่า CER สามารถหาค่าได้ดังนี้

$$CER = \frac{S + D + I}{N}$$

ภาพประกอบที่ 3.65 สมการ CER

I (inserted words) คือ จำนวนตัวอักษรที่ถูกแทรกขึ้นมาจากการซื้อความเดิม

D (deleted words) คือ จำนวนตัวอักษรที่หายไปจากข้อความเดิม

S (substituted words) คือ จำนวนตัวอักษรที่ถูกแทนที่ไปจากคำเดิม

N คือ จำนวนตัวอักษรทั้งหมด

A037 เค้กบุบสกล้วยหอบ 33.-	original words
A037 เค้กบุบสกล้วยหอบ 33.-	deleted words
A037 เค้กบุบสกล้วยหอบ 33.-	inserted words
A037 เค้กบุบสกล้วยหอบ 33.-	substituted words

ภาพประกอบที่ 3.66 ตัวอย่างตัวแปรในสมการ CER

original words: A037 ເຄື່ອງປຸ່ມຮສກລ້ວຍຫອນ 33.-

OCR result: A037 ເຄື່ອງປຸ່ມຮສກລ້ວຍຫອນ 33.-

$$\text{CER} = (1+1+0)/28$$

ກາພປະກອບທີ່ 3.67 ຕ້ອຍ່າງກາຣ໌ຫາຕ່າ CER

ຈາກ ກາພປະກອບທີ່ 3.67 ຕ້ອຍ່າງກາຣ໌ຫາຕ່າ CER ເນື່ອນຳຄ່າຈາກຜລິພ໌ຈາກກາຣ໌ OCR ມາແຫນຄ່າໃນຕັ້ງແປຣທັ່ງ 4 ຈະມີຜລິພ໌ດັ່ງນີ້

S (substituted words) ຈະມີຄ່າເທົ່າກັບ 1

D (deleted words) ຈະມີຄ່າເທົ່າກັບ 1

I (inserted words) ຈະມີຄ່າເທົ່າກັບ 0

N ຈະມີຄ່າເທົ່າກັບ 28

ເນື່ອແຫນຄ່າທັງໝາດລົງໃນສມກາຣ CER=(S,D,I)/N ຈະໄດ້ $(1+1+0)/28 = 0.07$

ເນື່ອນຳມາຄິດເປັນເປົອຮັບເຊີນຕໍ່ຈະໄດ້ຄ່າ CER